

Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina

Centralni urad za slovenski jezik

Terminološko posvetovanje

47. srečanje

15. 12. 2025

ZAPISNIK

Prisotni:

- a. za Centralni urad FJK: Jana Černe, Elisabetta Fischer, Jana Maršič, Anna Nizza, Fedra Paclich, Ivana Saražin, Laura Sgubin, Tanja Sternad;
- b. za Slori: prof. Rajko Pirnat, prof. Sandro Paolucci;
- c. zunanje opazovalke: Nina Kasal, Nataša Tončetič.

Lokacija: spletno, po Zoomu

Začetek sestanka: 9.30

Konec sestanka: 12.00

Dnevni red:

- a. dvomi in težave prevajalk Centralnega urada za slovenski jezik pri prevajanju raznih besedil iz italijanščine v slovenščino;
- b. določitev datuma naslednjega srečanja;
- c. razno.

Potek seje in sklepi:

- a. Delovna skupina je obravnavala termine, ki so bili predvideni za 47. srečanje; delovna skupina sklene, da se potrdi oziroma uvede raba, ki je navedena v spodnjih preglednicah (preglednica 1 – povzetek obravnavanih terminov; preglednica 2 – obravnavani termini z obrazložitvijo in končnimi predlogi v stolpcu **Predlog delovne skupine**):

Preglednica 1 - Povzetek obravnavanih terminov:

1.	Codice di procedura civile	Zakonik o civilnem postopku <i>tudi</i> Civilno-procesni zakonik	potrjeno
2.	procedimento di cognizione	pravdni postopek	<i>predlog</i>
3.	procedimento civile	civilni postopek	<i>predlog</i>
4.	procedimento cautelare	postopek za izdajo začasne odredbe	<i>predlog</i>
5.	provvedimento cautelare	začasna odredba	<i>predlog</i>
6.	contenzioso civile controversia civile	civilni spor	<i>predlog</i>
7.	giurisdizione volontaria	nepravdni postopek	potrjeno
8.	diritto delle obbligazioni diritto obbligatorio (<i>descr.</i>)	obligacijsko pravo	potrjeno
9.	obbligazioni	obligacijska razmerja obligacije	<i>predlog</i>
10.	Codice civile	Civilni zakonik	potrjeno
11.	diritti reali	stvarno pravo stvarne pravice	potrjeno
12.	diritto della proprietà	lastninsko pravo	potrjeno
13.	codice	zakonik	potrjeno
14.	Codice di procedura penale	Zakonik o kazenskem postopku	potrjeno
15.	diritto civile	civilno pravo	<i>predlog</i>
16.	diritto privato	zasebno pravo	<i>predlog</i>
17.	diritto commerciale	gospodarsko pravo	<i>predlog</i>
18.	procedimento penale	kazenski postopek (<i>v širšem smislu, v celoti, vključno s preiskavo, tj. predkazenski del, z delom tožilstva itd.</i>)	potrjeno
19.	processo penale	kazenski postopek (<i>v ožjem smislu, pred sodiščem</i>) kazenski proces javna obravnava	potrjeno
20.	rinvio a giudizio	napotitev na sojenje predaja v glavno obravnavo	<i>predlog</i>
21.	richiesta di rinvio a giudizio	obtožnica (<i>v rednem kazenskem postopku za težja kazniva dejanja pred okrožnimi sodišči</i>) obtožni predlog (<i>v skrajšanem – sumarnem - postopku za lažja kazniva dejanja pred okrajnimi sodišči</i>)	<i>predlog</i>
22.	prove a discarico	razbremenilni dokazi	<i>predlog</i>

23.	sentenza di non luogo a procedere	sklep o ustavitvi postopka (<i>na predhodni obravnavi</i>)	<i>predlog</i>
24.	archiviazione	zavrženje zadeve arhiviranje zadeve	<i>predlog</i>
25.	procedimenti speciali	posebni postopki	<i>predlog</i>
26.	procedimento abbreviato	skrajšani postopek	<i>predlog</i>
27.	patteggiamento	sporazum o priznanju krivde	<i>predlog</i>
28.	applicazione della pena su richiesta delle parti	izrek kazni na predlog strank	<i>predlog</i>
29.	procedimento per direttissima	postopek po neposredni obtožbi	<i>predlog</i>
30.	giudice per le indagini preliminari	preiskovalni sodnik	<i>predlog</i>
31.	indagini preliminari	predhodna preiskava predkazenski postopek	<i>predlog</i>
32.	pubblico ministero	javni tožilec državni tožilec	<i>predlog</i>
33.	<i>in dubio pro reo</i>	v dvomu za obdolženega	<i>predlog</i>
34.	<i>In dubio pro iudicio</i>	v dvomu v korist sojenja	<i>predlog</i>
35.	parte civile	oškodovanec oškodovana oseba	<i>predlog</i>
36.	Codice penale	Kazenski zakonik	potrjeno
37.	costituzione di parte civile	uveljavljanje premoženjskoprnega zahtevka (v kazenskem postopku) vložitev premoženjskoprnega zahtevka (v kazenskem postopku)	potrjeno
38.	costituirsi parte civile	uveljavljati premoženjskopravni zahtevek (v kazenskem postopku) vložiti premoženjskopravni zahtevek (v kazenskem postopku)	potrjeno
39.	intentare una causa intentare un procedimento civile	vložiti tožbo (v civilnem postopku) sprožiti pravdni postopek	potrjeno
40.	Consiglio nazionale forense	Nacionalni odvetniški svet	potrjeno
41.	certificato carichi pendenti	potrdilo o kazenskih postopkih v teku	potrjeno
42.	certificato carichi pendenti tributari	potrdilo o neplačanih zapadlih davčnih obveznostih potrdilo o odprtih davčnih obveznostih (<i>pogovorno</i>)	potrjeno
43.	certificato del casellario giudiziale	potrdilo iz kazenske evidence (FJK) potrdilo o nekaznovanosti (SLO) izpis iz kazenske evidence (SLO)	potrjeno
44.	certificato generale del casellario giudiziale	splošno potrdilo o sodnih odločbah	potrjeno
45.	testo consolidato	neuradno prečiščeno besedilo <i>tudi</i> konsolidirano besedilo	potrjeno

46.	testo unico	enotno besedilo	potrjeno
47.	testo coordinato	uradno prečiščeno besedilo <i>tudi</i> koordinirano besedilo	potrjeno

Zapisnik 47. terminološkega posvetovanja s prof. Pirnatom in prof. Paoluccijem z dne 15. 12. 2025

PREVAJALSKI DVOMI

Preglednica 2

Italijanski leksem in morebitna kratka ali okrajšava	Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
1 CODICE DI PROCEDURA CIVILE vs CODICE CIVILE https://www.laleg.gepertutti.it/138689-codice-civile-penale-e-di-procedura-la-differenza	To je sveženj norm, ki urejajo postopek za uveljavljanje civilnopравnih pravic pred sodišči; je celovit sklop pravil, ki so v Italiji pomožna oziroma podporna pravila civilnemu pravu; včasih ga imenujejo tudi Grandijev zakonik ali Grandi-Calamandreijev zakonik, po imenih takratnega pravosodnega ministra Dina Grandija ter pravnika Piera Calamandreija. Z izrazom <i>pomožno</i> (strumentale) je mišljeno pravilo, ki ga pravni red določa kot jamstvo za uresničevanje materialne norme, in sicer s posebnimi mehanizmi, imenovanimi postopki. Zakoniki o postopku urejajo zgolj postopek, torej določajo, kako mora potekati obravnava pred sodnikom, bodisi v civilnih (codice di procedura civile) bodisi v kazenskih zadevah (codice di procedura penale). Urejajo na primer, kako mora biti sestavljen pravni akt, kako poteka obravnava ali kako se vloži pritožba zoper sodno odločbo. Zakoniki o materialnem pravu (diritto sostanziale) pa urejajo pravo, ki ga bo sodnik uporabil v postopku, oziroma pravila, ki jih	• Zakon o pravdnem postopku • Zakonik o pravdnem postopku • Zakon o civilnem postopku • Zakon o civilnopравnem postopku • Civilno procesno pravo (IATE) • Civilni postopki (IATE)	Delovna skupina se je najprej seznanila z dejstvom, da je uporaba termina codice (dobesedno kodifikacija) v italijanščini veliko bolj razširjena kakor uporaba termina zakonik v slovenskem pravnem sistemu, čeprav termin <i>zakonik</i> obstaja in pomeni prav to, kar v italijanščini pomeni <i>codice</i> – torej sveženj zakonov in predpisov. Nekateri obsežnejši zakoni se tudi v slovenski ureditvi imenujejo zakoniki (obligacijski zakonik, stvarnopравni zakonik, civilnopравni zakonik ipd.). V Italiji obstajajo štiri temeljni zakoniki iz leta 1942; njihova načela izhajajo iz rimskega prava. Omenjene so bile tudi spremembe <i>codice di procedura civile</i> iz leta 1983. Civilno oziroma zasebno pravo je v Italiji urejeno z zakonikoma Codice civile in Codice di procedura civile: italijanska ureditev zajema tako civilno kot gospodarsko pravo, kar predstavlja izjemo na pravnem področju, saj imajo Francija, Nemčija, Slovenija in številne druge države praviloma ločene zakonike. <i>Codice di procedura civile</i> vključuje razne postopke, kot so: procedimenti di cognizione (pravdni postopki), procedimenti cautelari (začasne odredbe), tudi procesni/formalni del, in sicer giurisdizione volontaria

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava		Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
		morajo posamezni državljani spoštovati v vsakdanjem življenju. Primer: posameznik želi vložiti tožbo za odškodnino zaradi škode, nastale v prometni nesreči. V zakoniku Codice civile je določeno, da ima oškodovanec pravico do odškodnine; čeprav se to morda zdi samoumevno, mora obstajati zakonodajna določba, ki to jasno opredeli. Nato bo skladno z zakonikom Codice civile določeno, kdo nosi odgovornost za škodo, kaj je treba dokazati, da se potrdi pravica do odškodnine, kako se škoda ovrednoti itd. Nazadnje pa bo sodnik odločal na podlagi določb zakonika Codice civile. Codice di procedura civile daje navodila, kako sestaviti tožbo, kje jo je treba vložiti oz. komu jo vročiti, kako zadevo vpisati v sodni register, v kakšnih rokih je treba to storiti ter kaj pripraviti za prvo obravnavo itd.		(= nepravdni postopek). V Sloveniji pa je <i>nepravdni postopek</i> urejen s posebnim zakonom. Delovna skupina je potrdila prevod Zakonik o civilnem postopku, saj prevod <i>Zakonik o pravnem postopku</i> ni popoln, ker codice di procedura civile poleg pravnega postopka vsebuje tudi druge postopke. Delovna skupina je pogojno potrdila tudi prevedek: Civilno-procesni zakonik. Delovna skupina se je nadalje spraševala, kako bi prevedla v italijanščino termin obligacijsko pravo in ugotovila, da se uporabljata izraza diritto delle obbligazioni in tudi diritto obbligatorio; diritto delle obbligazioni vključuje tudi pogodbe. V slovenskem pravnem sistemu pa je stvarno pravo ločeno od obligacijskega prava: stvarno pravo ureja <i>stvarnopravni zakonik</i>, obligacijsko pravo pa <i>obligacijski zakonik</i>. Delovna skupina je potrdila prevod: giurisdizione volontaria = nepravdni postopek
2	CODICE CIVILE	Codice civile je v Italiji celovit sklop določb civilnega prava ter pravnih norm civilnega procesnega prava splošnega pomena (npr. knjiga VI – naslov IV) in kazenskopravnih določb (npr. knjiga V – naslov XI).	• Obligacijski zakonik • Civilni zakonik	Delovna skupina je menila, da je prevod <i>obligacijski zakonik</i> napačen, saj Codice civile vključuje tudi druge pravne panoge in ne zgolj obligacijskega prava. Zato je delovna skupina potrdila lokalno že uveljavljen prevod: Civilni zakonik.

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
		Trenutno veljavni zakonik je bil izdan s kraljevim odlokom št. 262 z dne 16. 3. 1942, z naslovom <i>Potrditev besedila civilnega zakonika</i>, ter je simbolično začel veljati 21. aprila istega leta (na dan, ki se tradicionalno povezuje z ustanovitvijo antičnega Rima). Skupaj s posebnimi zakoni predstavlja enega izmed virov italijanskega civilnega prava, saj je še vedno v veljavi v današnji Italijanski republiki. To je sklop norm, ki urejajo civilnopravne (obligacijske, premoženjske, družinske) pravice in obveznosti: Prva knjiga – Delle persone e della famiglia O osebah in družini (čl. 1–455): ureja pravno sposobnost oseb, osebnostne pravice, kolektivne organizacije in družinsko pravo. Druga knjiga – Delle successioni O dedovanju (čl. 456–809): določa pravila o dedovanju po smrti in o darilnih pogodbah. Tretja knjiga – Della proprietà O lastnini (čl. 810–1172): obravnava lastninsko pravico in druge stvarne pravice. Četrta knjiga – Delle obbligazioni O obveznostih (čl. 1173–2059): ureja obveznosti in njihove vire, predvsem pogodbe in protipravna dejanja (civilno odgovornost). Peta knjiga – Del lavoro	Delovna skupina se je nadalje seznanila z dejstvom, da italijanski Civilni zakonik obsega šest sklopov oziroma šest knjig. Tretja knjiga je poimenovana diritti della proprietà (lastninska pravica oziroma lastnina) in ne diritti reali, pri čemer se je italijanski zakonodajalec zgledoval po francoskem pravu. Delovna skupina je potrdila tudi spodnje prevode: stvarno pravo = diritti reali (v civilnem zakoniku: diritto della proprietà) pravdni postopek = contenzioso / procedimento civile

Italijanski leksem in morebitna kratka ali okrajšava		Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
		O delu (čl. 2060–2642): vsebuje določbe o podjetništvu, delovnem razmerju, gospodarskih družbah in konkurenci. Šesta knjiga – Della tutela dei diritti O varstvu pravic (čl. 2643–2969): določa pravila o vpisih v registre, dokazih, premoženjski odgovornosti dolžnika, vrstnem redu terjatev in zastaranju.		
3	CODICE DI PROCEDURA PENALE https://www.lalleggepertutti.it/138689-codice-civile-penale-e-di-procedura-la-differenza Richiesta di rinvio a giudizio Decreto di citazione diretta a giudizio	Vsebuje norme, ki urejajo postopke za pregon kaznivih dejanj, vključno s postopki pred policijo, tožilstvom in sodišči. Če nekdo stori kaznivo dejanje, bo sojen po postopku, ki ga urejajo pravila kazenskega procesnega zakonika. Poskus primerjave med slovenskim in italijanskim pravom bi lahko bil naslednji: obtožnica = richiesta di rinvio a giudizio (Zahteva za prenos zadeve na sojenje) obtožni predlog = decreto di citazione diretta a giudizio (Odlok o neposrednem pozivu na sojenje) 1. Obtožnica - Richiesta di rinvio a giudizio	- Zakon o kazenskem postopku (ZKP) - Zakonik o kazenskem postopu - Obtožnica - Obtožni predlog	Kazensko pravo se deli na materialno ter formalno pravo in je urejeno s Codice penale in Codice di procedura penale. Delovna skupina se je seznanila z dejstvom, da se v Italiji v publicistiki pogosto enačita pojma <i>procedimento penale</i> in <i>processo penale</i>, čeprav gre v resnici za dva ločena pojma. Procedimento penale zajema celoten postopek do faze rinvio a giudizio, torej tajni del postopka, preiskavo ter delo preiskovalnega sodnika in javnega tožilca. Processo penale (strictu sensu) pa pomeni javni del postopka oziroma javno obravnavo. Do rinvio a giudizio pride, ko javni tožilec po koncu preiskave predstavi dokazno gradivo, ki ga je zbral skupaj s sodelavci, medtem ko odvetniki skušajo prepričati preiskovalnega sodnika v nasprotno smer. Javni tožilec predlaga rinvio a giudizio, s čimer se zadeva premakne v fazo javne obravnave oziroma v pravi processo penale. Na drugi strani lahko obramba s predložitvijo razbremenilnih dokazov (prove a

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
	Tako kot slovenska obtožnica se tudi italijanska richiesta di rinvio a giudizio uporablja za težja kazniva dejanja (npr. tista, za katera je predvideno sojenje pred sodiščem v kolegialni sestavi (<i>Tribunale collegiale</i>) ali pred porotnim sodiščem (<i>Corte d'Assise</i>)). • Postopek: tožilec po zaključku preiskave ne more poslati obtoženca neposredno na sojenje. Zahtevo mora predložiti sodniku za predhodno obravnavo (<i>G.U.P. – Giudice dell'Udienza Preliminare</i>). • Ugovor: italijanski filter je t.i. udienza preliminare (predhodna obravnava), kjer sodnik odloči, ali so dokazi dovolj trdni za razpis glavne obravnave (<i>decreto che dispone il giudizio</i>) ali pa postopek ustavi. Udienza preliminare v Italiji ima podobno vlogo kot ugovor zoper obtožnico v Sloveniji. 2. Obtožni predlog - Decreto di citazione diretta a giudizio Italijanski decreto di citazione diretta a giudizio (ureja ga člen 550 CPP) je popolna vzporednica slovenskemu obtožnemu predlogu za lažja kazniva dejanja (praviloma za kazniva dejanja v pristojnosti sodnika posameznika – <i>Tribunale in composizione monocratica</i>). [1, 2, 3] • Postopek: gre za skrajšan postopek (rito abbreviato). Tožilec obtoženca neposredno pozove na sojenje, ne da bi		disarcico) skuša dokazati, da dokazno gradivo ni zadostno za nadaljevanje postopka, ter predlaga sentenza di non luogo a procedere in archiviazione. Kot približen slovenski ustreznik je bila omenjena kazenska obtožnica, vendar je bilo poudarjeno, da ne gre za popolnoma enak institut. Delovna skupina se je seznanila tudi z reformo Cartabia, s katero se je zmanjšala možnost nadaljevanja postopka do javne obravnave, kadar ni dovolj dokazov. Pred reformo je veljalo načelo in dubio pro iudicio (lat. »v dvomu v korist sojenja«), tj. procesno načelo, po katerem mora v predhodni fazi preiskave negotovost glede dokazov voditi k napotitvi obdolženca na sojenje, da bi se lahko resnica ugotovila v glavni obravnavi. To načelo je v nasprotju z ustaljenim načelom in dubio pro reo, ki varuje nedolžnega tako, da se ga v primeru dvoma ob izreku sodbe oprosti. To načelo usmerja odločitev preiskovalnega sodnika na podlagi zadostnosti indicev oziroma dokaznih elementov. Delovna skupina se je nadalje seznanila s posebni postopki, ki so <i>procedimenti</i> in ne <i>processi</i>: Med procedimenti speciali sodijo: • procedimento abbreviato, • patteggiamento, • applicazione della pena su richiesta delle parti, • procedimento per direttissima.

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava		Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine									
		zadeva šla skozi vmesni filter predhodne obravnave (<i>senza passare dall'udienza preliminare</i>). • Ugovor: ker ni predhodne obravnave (<i>udienza preliminare</i>), se morebitne procesne napake in ugovori obravnavajo neposredno pred sodnikom na prvi (predrazpravni) obravnavi (<i>udienza di comparizione predibattimentale</i>). [1, 2, 3]		Delovna skupina je poudarila, da gre v vseh navedenih primerih za <i>procedimenti</i> in ne za <i>processi</i>, saj ti postopki ne predvidevajo javne obravnave. V Italiji Codice di procedura penale zajema tako procedimento penale kot processo penale. V Sloveniji obstaja drugačno razlikovanje, in sicer med: • predkazenskim postopkom, • kazenskim postopkom. Predkazenski postopek Predkazenski postopek zajema dejanja policije in usmerjanje policijskih preiskav, ki jih lahko naroči/odredi tožilstvo. V predkazenskem postopku policija po uradni dolžnosti ali po navodilih državnega tožilca: • odkriva storilca kaznivega dejanja, • zbira in zavaruje sledove ter dokaze, • zbira obvestila o kaznivem dejanju. Da policija sproži preiskavo, morajo obstajati razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. Redni kazenski postopek Redni kazenski postopek vodi sodišče. Začne se lahko le na zahtevo upravičenega tožilca (državni tožilec, zasebni tožilec ali oškodovanec kot tožilec). Podan mora biti utemeljen sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje. Utemeljen sum obstaja, če je verjetnost, da je									
		<table><tr><th>Slovenski izraz</th><th>Italijanski pravni izraz</th><th>Vrsta postopka v Italiji</th></tr><tr><td>Obtožnica</td><td>Richiesta di rinvio a giudizio</td><td>Redni postopek za težja dejanja</td></tr><tr><td>Obtožni predlog</td><td>Decreto di citazione diretta a giudizio</td><td>Skrajšani postopek za lažja dejanja</td></tr></table> <i>Opomba glede splošnega prevoda: Če prevajate v splošnem, netehničnem smislu (npr. v novinarstvu), se za oba dokumenta v italijanščini pogosto uporablja splošna beseda atto d'accusa (obtožni akt).</i>	Slovenski izraz	Italijanski pravni izraz	Vrsta postopka v Italiji	Obtožnica	Richiesta di rinvio a giudizio	Redni postopek za težja dejanja	Obtožni predlog	Decreto di citazione diretta a giudizio	Skrajšani postopek za lažja dejanja		
Slovenski izraz	Italijanski pravni izraz	Vrsta postopka v Italiji											
Obtožnica	Richiesta di rinvio a giudizio	Redni postopek za težja dejanja											
Obtožni predlog	Decreto di citazione diretta a giudizio	Skrajšani postopek za lažja dejanja											

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava		Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
				oseba storila kaznivo dejanje, večja od verjetnosti, da ga ni storila. Delovna skupina je potrdila naslednje prevode: Codice di procedura penale = Zakonik o kazenskem postopku giudice per le indagini preliminari = preiskovalni sodnik. Delovna skupina je obravnavala tudi termin richiesta di rinvio a giudizio in ugotovila glavno razliko med obtožnico in obtožnim predlogom v vrsti postopka, in sicer: • obtožnica se vlaga v rednem kazenskem postopku za težja kazniva dejanja pred okrožnimi sodišči, • obtožni predlog pa se uporablja v skrajšanem (sumarnem) postopku za lažja kazniva dejanja pred okrajnimi sodišči Delovna skupina je predlagala naslednji prevod: richiesta di rinvio a giudizio = obtožnica/obtožni predlog
4	CODICE PENALE	Je sklop kazenskopravnih norm, ki določajo kazniva dejanja in sankcije. Kazenski zakonik je zbirka najpomembnejših pravnih določb, ki natančno opredeljujejo, kdaj in kako je kaznivo dejanje storjeno.	Kazenski zakonik	Delovna skupina je potrdila lokalno že uveljavljeni prevod kazenski zakonik.

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
	Torej: če želimo ugotoviti, ali neko ravnanje zakon šteje za kaznivo dejanje, moramo pogledati v kazenski zakonik. Na splošno določbe, ki sestavljajo kazenski zakonik, urejajo dva vidika: • predpisujejo zapovedi ali prepovedi – v obeh primerih je tisti, ki krši pravilo kazenskega zakonika, lahko obdolžen kaznivega dejanja; • natančno določajo sankcijo, ki doleti storilca kaznivega dejanja.		
5 COSTITUIRSI PARTE CIVILE COSTITUZIONE DI PARTE CIVILE https://www.consulenzalegaleitalia.it/costituzione-di-parte-civile/#:~:text=Con%20la%20costituzione%20di%20parte,penale%20bens%C3%AC%20volontaria%20e%20accessoria.	Costituzione di parte civile je pravni institut, s katerim oseba, ki je oškodovana zaradi kaznivega dejanja, uradno nastopi v kazenskem postopku in zahteva odškodnino od obdolženca neposredno v okviru tega postopka. S tem aktom, tj. z vložitvijo premoženjsko pravnega zahtevka, se v izjemnih primerih obravnava odškodninska odgovornost posameznika v okviru kazenskega postopka. Oškodovanec postane stranka v kazenskem postopku in uveljavlja svojo premoženjsko pravico (odškodnino) skupaj z državno tožbo proti obdolžencu. V praksi to pomeni, da oškodovanec ne vloži ločene tožbe na civilnem sodišču, ampak se z zahtevkom za povračilo škode pridruži kazenskemu postopku. V slovenskem kazenskem pravu obstaja pojem uveljavljanja premoženjskopravnega zahtevka v	• Podati predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka • Vložiti premoženjskopravni zahtevek (IATE) • Pridružiti se kot oškodovanec v kazenskem postopku / pridruženec kot oškodovanec	Delovna skupina je obravnavala costituzione di parte civile in costituirsi parte civile ter ugotovila, da lahko v italijanskem sistemu <i>parte civile</i> uveljavlja odškodninski zahtevek, najpogosteje v kazenskem postopku v okviru instituta <i>costituirs parte civile nel procedimento penale</i>. Ugotovljeno je bilo, da: • parte civile pomeni oškodovano osebo oziroma oškodovanca. Delovna skupina je nadalje obravnavala povezavo med institutom costituzione di parte civile ter slovenskima institutoma zasebne tožbe oziroma prevzema pregona, kadar oškodovanec prevzame pregon po odstopu tožilca in vstopi v postopek kot tožilec. Poudarjeno je bilo, da se nekatera kazniva dejanja v Sloveniji preganjajo: • na predlog oškodovanca, • ali izključno na zasebno tožbo in ne po uradni dolžnosti.

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
	t. i. adhezijskem postopku. Oškodovanec je tisti, ki je zaradi kaznivega dejanja utrpel škodo (npr. telesno poškodbo, materialno škodo, duševne bolečine ipd.). Oškodovanec lahko v kazenskem postopku predlaga premoženjskopравни zahtevek, torej zahteva, da sodišče ob morebitni obsodbi obdolženca odloči tudi o odškodnini. Ta del postopka (odločanje o škodi) se imenuje adhezijski postopek, ker je pridružen kazenskemu postopku. Uporabljajo se pravila civilnega in obligacijskega prava. Oškodovanec in obdolženec se lahko tudi poravnata ali pa obdolženec prizna premoženjskopравни zahtevek.	• Pridružitev oškodovanca v kazenskem postopku ali ustanovitev stranke oškodovanca • Pristop oškodovanca kot stranke v postopku	Delovna skupina je ugotovila, da gre pri institutu costituzione di parte civile predvsem za premoženjskopравни zahtevek oškodovanca v kazenskem postopku. Ugotovljeno je bilo tudi, da kazensko sodišče v adhezijskem postopku (del postopka, ko se odloča o škodi) le redko odloča o premoženjskopravnem zahtevku. Oškodovanec (lahko tudi več oškodovancev) v postopku nastopa kot stranka na strani tožilca. Delovna skupina je sprva predlagala naslednja prevoda: • pristop oškodovanca kot stranke v postopku, • vstop oškodovanca kot stranke v postopku. Nato je ugotovila, da je oškodovanec lahko udeležen v postopku tudi, če ne vloži premoženjskoprnega zahtevka, saj lahko nastopa zgolj kot priča. Delovna skupina je nadalje ugotovila, da potrebuje besedno zvezo, uporabno tako v glagolski kot samostalniški obliki (costituirs in costituzione di parte civile). Predlagan je bil izraz: • vložiti/vložitev premoženjskoprnega zahtevka, pri čemer je bilo poudarjeno, da je treba zaradi natančnosti dodati še določilo <i>v kazenskem postopku</i>, da ne bi prihajalo do terminološke zmede. Ugotovljeno je bilo tudi, da je v italijanščini iz izraza costituirs parte civile že jasno razvidno, da gre za kazenski postopek, medtem ko bi se za civilni spor uporabljala izraza:

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava		Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
				• intentare un procedimento civile, • intentare una causa civile. Delovna skupina je obravnavala tudi možnosti: • vložitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku, • vložiti premoženjskopравни zahtevek v kazenskem postopku, vendar se je nazadnje seznanila z dejstvom, da zahtevek ni nujno formalno vložen, temveč je lahko podan tudi <i>ustno na zapisnik</i>. Sklepi delovne skupine Costituzione di parte civile • uveljavljanje premoženjskopravnega zahtevka (v kazenskem postopku), • vložitev premoženjskopravnega zahtevka (v kazenskem postopku). Costituirsi parte civile • uveljavljati premoženjskopравни zahtevek (v kazenskem postopku), • vložiti premoženjskopравни zahtevek (v kazenskem postopku).
6	CONSIGLIO NAZIONALE FORENSE	Consiglio Nazionale Forense je najvišji institucionalni organ odvetništva in zastopa celotno odvetniško stroko. Ureja delovanje stroke, nadzira spoštovanje profesionalnih in etičnih pravil, vodi disciplinske postopke, zastopa	• Nacionalni svet odvetniške zbornice (Eurlex)	Delovna skupina je obravnavala navedeni termin ter se predvsem z jezikovnega vidika odločala o ustreznem prevodu poimenovanja tega organa.

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
	interese odvetnikov pri državnih organih, svetuje o zakonodaji, ki vpliva na odvetniško dejavnost, ter skrbi za izobraževanje in strokovni razvoj odvetnikov. Consiglio dell'ordine degli avvocati (na lokalni ravni) Consiglio Nazionale Forense (na državni ravni)	• Nacionalni odvetniški svet (državni zbor) • Državni odvetniški svet (odvetniška zbornica) • Nacionalni svet poklicnih združenj odvetnikov (Evropsko sodišče) • Državni svet odvetnikov • Nacionalni svet odvetnikov	V Italiji na lokalni oziroma deželni ravni delujejo Consigli dell'ordine degli avvocati, organizirani pri posameznih okrožnih sodiščih (Distretto di Corte d'appello). V Furlaniji - Julijski krajini deluje en tak organ, drugje pa je odvisno od števila sodišč Corte d'appello v določeni deželi. Poleg teh obstaja tudi osrednji organ pri Ministrstvu za pravosodje, in sicer Consiglio Nazionale Forense. Delovna skupina je ugotovila, da gre v tem primeru predvsem za jezikovno dilemo med izrazoma: državni odvetniški svet, nacionalni odvetniški svet. Ugotovljeno je bilo, da pridevnik <i>nacionalni</i> nekoliko bolj poudarja neodvisnost institucije od državnega aparata. Zaradi poudarka na neodvisnosti organa Consiglio Nazionale Forense od državnega ustroja je delovna skupina potrdila prevod: Nacionalni odvetniški svet.
7	CERTIFICATO CARICHI PENDENTI https://multilex.it/differenze-tra-casellario-giudiziale-e-carichi-	Certificato carichi pendenti je potrdilo o odprtih kazenskih postopkih ali potrdilo o kazenskih obveznostih v teku. Dokazuje, ali ima oseba trenutno kazenske postopke v teku, še nepravnomočne obtožbe ali preiskave. Uporablja se npr. pri zaposlitvah, dovoljenjih ali mednarodnemu pravnemu postopku.	Delovna skupina je obravnavala termin certificato carichi pendenti ter ugotovila, da bi bil dobesedni prevod <i>odprti</i> za pendenti lahko nejasen, saj ni dovolj razvidno, na katero vrsto postopkov se nanaša. Zato je delovna skupina izbrala prevod: Potrdilo o kazenskih postopkih v teku.

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
pendenti/#:~:text=niziamo%20col%20dirti%20che%20il,%E2%80%9D%20dell'intestatario%20del%20documento.https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/certificato-carichi-pendenti_/info-gen-certificato-carichi-pendenti -cittadini	Certificato carichi pendenti (del casellario giudiziale) obstaja pa tudi: Certificato carichi pendenti tributari je izpisek, ki ga posameznik ali podjetje lahko pridobi pri italijanski davčni upravi - Agenzia delle Entrate, v katerem so navedene neporavnane ali še nerešene davčne obveznosti, kot izhajajo iz informacijskega sistema davčne evidence (anagrafe tributaria).	kazenskih postopkih • Potrdilo o kazenskih postopkih v teku • Potrdilo o odprtih davčnih obveznostih • Potrdilo o davčnih postopkih v teku • Potrdilo o davčnih bremenih v teku	V zvezi s terminom certificato carichi pendenti tributari se je delovna skupina odločila za naslednja prevoda: potrdilo o neplačanih zapadlih davčnih obveznostih (termin se uporablja tudi v zakonodajnem okviru), kot možen, <i>bolj poljuden izraz</i> pa tudi: potrdilo o odprtih davčnih obveznostih.
8 CERTIFICATO CASELLARIO GIUDIZIALE	Certificato del casellario giudiziale je potrdilo iz kazenske evidence, vsebuje celotno kazensko zgodovino posameznika, vključno s pravnomočnimi obsodbami in morebitnimi izbrisi. Gre za uradni dokument, ki prikazuje pretekle in pravnomočne vpise v kazensko evidenco. Certificato generale del casellario giudiziale vsebuje vse odločbe, ki se nanašajo na prosilca na	• (Splošno) potrdilo iz kazenske evidence • Potrdilo iz evidence kazenskih točk	Delovna skupina je obravnavala certificato del casellario giudiziale in ugotovila, da gre za zgodovinsko potrdilo, ki ne zajema kazenskih postopkov v teku, temveč izključno pravnomočne sodne odločbe. Potrdilo lahko vsebuje: • dokončne kazenske obsodbe, • podatke o kaznih, ki so bile že prestane, • primere prenehanja kazenskih obsodb,

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava		Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
		kazenskem, civilnem in upravnem področju (povzema kazensko in civilno potrdilo). Certificato penale vsebuje vpise v kazensko evidenco, ki se nanašajo na določeno osebo.	Potrdilo iz kazenske evidence (e-justice)	- primere rehabilitacije osebe ipd. Ugotovljeno je bilo, da morajo v Italiji npr. pripadniki varnostnih organov (policisti, karabinjerji) ter sodniki za opravljanje funkcije izkazovati nekaznovanost. V slovenskem sistemu Ministrstvo za pravosodje vodi kazensko evidenco in izdaja potrdila o nekaznovanosti, kadar iz evidence izhaja, da oseba nima vpisanih podatkov. Delovna skupina je ugotovila, da se v Sloveniji uporabljajo naslednji izrazi: izpis iz kazenske evidence (SLO), tudi potrdilo o (ne)kaznovanosti (<i>assenza di carichi penali</i>). Za potrebe FJK skupina potrjuje prevedek: potrdilo iz kazenske evidence (FJK) Delovna skupina je obravnavala tudi certificato generale del casellario giudiziale ter ugotovila, da gre za splošno potrdilo o sodnih odločbah, ki lahko zajema ne le kazenske, temveč tudi civilne in upravne odločbe. Predlagan prevod: splošno potrdilo o sodnih odločbah.
9	TESTO CONSOLIDATO vs.	Prečiščeno besedilo (tako prevaja Eurlex na svoji SLO strani) V opredeljenem razdelku portala Eurlex so na voljo prečiščene različice aktov Evropske unije, ki omogočajo vpogled v akt, kot se uporablja v	Prečiščeno besedilo (EurLex)	Delovna skupina se zaveda razlik med pravnima sistemoma, zlasti na proceduralni ravni (postopek sprejemanja besedil in aktov) ter glede pravne veljave posameznih aktov.

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
TESTO COORDINATO https://eur-lex.europa.eu/legal-content/IT/TXT/?uri=LEGISSUM:consolidation https://www.ars.si/sl/akti/neurad-precisc-besedilo.asp Neuradno prečiščeno besedilo izvršilnega predpisa predstavlja informativni delovni pripomoček, ki se pripravi po vsaki spremembi izvršilnega predpisa zaradi preglednosti in lažje uporabe izvršilnega predpisa. Neuradno prečiščeno besedilo nima	danem trenutku. Ta razdelek zajema pravne akte, objavljene v Uradnem listu Evropske unije, ki so bili spremenjeni ali popravljeni v njihovem življenjskem ciklu. Konsolidacija pomeni, da so v prvotni pravni akt vključene tudi vse poznejše spremembe in popravki. V tem dokumentu so navedena pravila glede uporabe. Spremembe običajno vključujejo vstavljanje, brisanje, nadomeščanje ali dodajanje besedila prvotnemu pravnemu aktu. Prečiščena besedila nimajo pravnega učinka. Mišljena so zgolj kot dokumentacijsko gradivo in so podlaga za postopek kodifikacije. Urad za publikacije Evropske unije redno skrbi za konsolidacijo aktov iz zbirke sekundarne zakonodaje, mednarodnih sporazumov in ustanovnih pogodb. Datum v glavi prečiščenega besedila se nanaša na datum, ko se začne uporabljati zadnja sprememba, vključena v to prečiščeno različico. Na začetku vsakega prečiščenega besedila je prikazan seznam vseh aktov, ki vplivajo na to prečiščeno besedilo. Prečiščeno besedilo vsebuje oznake, iz katerih je razviden izvor posameznega besedila (temeljni akt, akt o spremembi, popravek ali pristopna pogodba).	• konsolidirano besedilo • usklajeno besedilo • neprečiščeno besedilo? IATE enači testo consolidato in versione coordinata = prečiščeno besedilo, konsolidirano besedilo, enotno besedilo	Delovna skupina se je najprej seznanila z razliko med uradnim in neuradnim prečiščenim besedilom: uradno prečiščeno besedilo je rezultat posebnega pooblastila zakonodajno-pravni službi državnega zbora, da pripravi dokument, ki se nato objavi v Uradnem listu kot <i>uradno prečiščeno besedilo</i>. S posebnim sklepom državnega zbora se pooblasti <i>Službo vlade za zakonodajo</i>, da pripravi uradno prečiščeno besedilo in ga objavi v Uradnem listu RS; od tega trenutka dalje se to besedilo upošteva pri vseh nadaljnjih spremembah zakonodaje. Delovna skupina je poudarila, da ni vsak zakon tudi uradno prečiščeno besedilo. V pravnem prometu se uporablja zadnje prečiščeno besedilo, skupaj z vsemi kasnejšimi spremembami. Uradno prečiščeno besedilo ima poseben pravni pomen, ker je objavljeno v Uradnem listu. Neuradno prečiščeno besedilo (UPB) Neuradna prečiščena besedila lahko pripravljajo različni subjekti, npr. pravni informacijski sistemi ali drugi pravni portali. Takšna besedila imajo zgolj informativno naravo in ne povzročajo pravnih učinkov. Običajno vsebujejo opozorilo, da gre za neuradno prečiščeno besedilo brez pravne veljave in pravnih posledic. Konsolidirana besedila Delovna skupina je ugotovila, da so konsolidirana besedila evropskih aktov vedno neuradna, saj niso

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine						
pravne veljavnosti in pomena uradnega prečiščenega besedila, ki je uporabno kot pravni vir. Neuradno prečiščeno besedilo izvršilnega predpisa pripravi Služba Vlade RS za zakonodajo, s čimer je zagotovljena velika točnost in pravilnost tako pripravljenega besedila. V skladu z 10. členom Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS, št. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 117/07-ZDavP2 in 23/14) ARRS na spletu objavi predpise, ki se nanašajo na njeno delovno področje.	★ View this entry: 777574 European Union law [EUROPEAN UNION] LAW <table><tr><td>it</td><td>testo consolidato testo consolidato versione coordinata</td></tr><tr><td>en</td><td>consolidated text consolidated version</td></tr><tr><td>sl</td><td>prečiščeno besedilo konsolidirano besedilo enotno besedilo</td></tr></table> Results 1-1/1	it	testo consolidato testo consolidato versione coordinata	en	consolidated text consolidated version	sl	prečiščeno besedilo konsolidirano besedilo enotno besedilo		objavljena v Uradnem listu Evropske unije, zato jih ni mogoče enačiti z uradnim prečiščenim besedilom. V italijanskem pravnem sistemu <i>testo consolidato</i> pomeni neuradno besedilo, ki ga ne uporablja zakonodajalec, temveč predvsem podatkovne baze in druge informacijske platforme. Takšno besedilo nima pravne veljave in ne predstavlja pravnega vira. Testo unico T.U. (enotno besedilo) pa je drugačna pravna kategorija: gre za nov zakon, ki celovito ureja določeno področje in ga sprejme zakonodajalec kot samostojen pravni akt. V tem smislu ima pravno moč. Slovensko <i>uradno prečiščeno besedilo</i> pa ni nov zakon, saj ga državni zbor ne sprejme kot samostojen zakon. Lahko pa kasneje sprejme nov zakon, ki vključuje prečiščeno besedilo in vse spremembe. Delovna skupina je tudi ugotovila, da <i>testo unico</i> v Italiji vključuje celovito ureditev področja, pogosto tudi več zakonov, medtem ko slovensko uradno prečiščeno besedilo ne vključuje podzakonskih aktov. Tipična oblika <i>testo coordinato</i> je, ko vlada izda <i>decreto legge</i> in ga nato spremeni v zakon z <i>legge di conversione</i>; ko ga sprejme parlament, se ta <i>legge di conversione</i> pojavi v obliki testo coordinato. Ta T.U. kot U.p.b. imata pravno moč. Testo coordinato je tehnično-edicijska oblika besedila, ki jo italijanski zakonodajalec uporablja pri potrjevanju zakonodaje. Tipično nastane, ko se zakonska uredba (decreto legge) spremeni v zakon z zakonom o potrditvi
it	testo consolidato testo consolidato versione coordinata								
en	consolidated text consolidated version								
sl	prečiščeno besedilo konsolidirano besedilo enotno besedilo								

Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava		Kratek opis/razlaga termina	Obstoječi ali predlagani prevodi	Predlog delovne skupine
				(legge di conversione). To besedilo je uradno objavljeno v Gazzetta ufficiale. Delovna skupina je ugotovila, da sta tako testo unico kot testo coordinato pravno zavezujoči obliki besedil. Na podlagi zgornjih ugotovitev je delovna skupina sprejela naslednje prevedke: Testo unico = <i>enotno besedilo</i> Testo consolidato = <i>neuradno prečiščeno besedilo; konsolidirano besedilo.</i> Testo coordinato = <i>uradno prečiščeno besedilo; koordinirano besedilo.</i> <i>V obratni smeri:</i> Uradno prečiščeno besedilo = <i>testo coordinato (ufficiale)</i>

c. RAZNO

SKLEP (c): Delovna skupina soglaša, da bo naslednja seja 19. oktobra 2026.

///
